

Hovorme viac – participácia mládeže a medzirezortná spolupráca

Konzultácie k oblasti Dobrovoľníctvo, Business centrum, Zochova 6, Bratislava

22. – 23. marca a 5. – 6. apríla 2017

Prítomní: vid' prezenčná listina

Ciele:

1. Efektívna spolupráca zástupcov rezortov, odborníkov z praktickej práce s mládežou, tvorcov politik, pričom je využitý ako nástroj štruktúrovaný dialóg, teda mapovanie reálnych potrieb mladých ľudí.

V tomto prípade sme ako východiskový materiál využili Stratégiu pre mládež SR na roky 2014 – 2020. Sústredili sme sa na témy, ktoré neboli dostatočne naplnené na národnej úrovni (nadviazanie na pracovné workshopy v totožných témach, ktoré boli realizované 13. – 15. júna 2016 organizáciou luventa – Slovenský inštitút mládeže)

2. Definovanie odporúčaní v oblasti Dobrovoľníctvo, vychádzajúc z potrieb uvedených v Stratégii pre mládež SR na roky 2014-2020 (ďalej len Stratégia).

Ambíciou projektu je komunikovať odporúčania tvorcom štátnej politiky mládeže, konkrétne Odboru mládeže MŠVVaŠ SR a zdôrazniť dôležitosť implementácie. Odvolávame sa na strategické dokumenty na národnej i európskej úrovni¹, nakoľko sú pre Slovenskú republiku platné a záväzné a Dobrovoľníctvo je jednou z kľúčových oblastí. Cieľom bola merateľnosť odporúčaných krokov aby bolo možné na základe ich zavedenia do praxe dokázať ich dopad na zlepšení postavenia mladých ľudí v SR za určité časové obdobie.

V oblasti Dobrovoľníctvo:

Za najdôležitejšie považovali účastníci pracovných skupín skutočnosť, že na Slovensku už existujú a sčasti sú implementované opatrenia, zabezpečujúce naplnenie cieľov Stratégie pre mládež SR, je však nutné ich akceptovať na národnej úrovni. Ideálne je akceptovať Platformu dobrovoľníckych centier ako organizáciu, ktorá je nositeľom štandardizácie dobrovoľníckej činnosti aj organizácií v SR a tento systém propagovať a ďalej rozvíjať.

V materiáli citujeme dokument Platformy dobrovoľníckych centier, adresovaný vláde a parlamentu SR, kde sú uvedené konkrétne zmeny vrátane úpravy legislatívy, ktoré navrhujú implementovať (uvedené kurzívou). Autorkami sú Alžbeta Frimmerová, prezidentka a Alžbeta Brozmanová Gregorová, viceprezidentka Platformy dobrovoľníckych centier. Je dôležité, aby o týchto opatreniach vedela a podporila ich aj Medzirezortná pracovná skupina MŠVVaŠ SR pre tvorbu štátnej politiky mládeže, nakoľko sú kľúčovými aj pre naplnenie Stratégie.

Rovnako odporúčame odborníkov z tejto organizácie prizývať ku konzultáciám a tiež zväziť prenesenie kompetencií na národnej úrovni v oblasti dobrovoľníctva práve na nich a zabezpečiť im aj adekvátnu finančnú podporu.

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

Priority:

1. Formálne zriadenie pozície „Kordinátor dobrovoľníkov“:

Toto opatrenie je odpoveďou na potrebu zastrešiť dobrovoľníctvo na úrovni mesta/regiónu, prepojiť jednotlivé subjekty pôsobiace v dobrovoľníctve, zároveň ich prepájať s verejným a súkromným sektorom. Táto pozícia je uvedená v Národnej sústave povolání, s uvedenými vyžadovanými kompetenciami a odbornou prípravou:

http://www.sustavapovolani.sk/karta_zamestnania-496104-33

Čo je však nutné zabezpečiť, je nasledovné:

1. Zaradiť do klasifikácie zamestnaní, aby bolo možné nastaviť odmeňovanie a kompetencie v rámci štátnej a verejnej správy. Formálne platové ohodnotenie a zaradenie zvýši aj spoločenský status tejto pozície, čím sa mení aj postoj verejnosti

Zároveň vo výstupoch pracovnej skupiny z oblasti Vzdelávanie uvádzame ako dôležité opatrenie vytvorenie pozície Kordinátora práce s mládežou na úrovni regiónu/mesta/obce. Jednou z ciest je, že koordinácia dobrovoľníckych aktivít by bola v náplni jeho práce.

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo vnútra SR, Platforma dobrovoľníckych centier

2. Systematické hodnotenie kvality organizácií v oblasti dobrovoľníctva

Cieľom je podpora organizácií na základe splnených podmienok/štandardov (inšpirácia zo zahraničia). Týmto je zároveň jednoduché vyzdvihnúť kvalitu organizácií v obl. Dobrovoľníctva – zabezpečiť merateľnosť kvalitatívnych ukazovateľov. Hodnotenie organizácií musí mať nastavené jednotné a zrozumiteľné kritériá (systém ošetriť legislatívne).

1. využiť systém hodnotenia kvality Platformy dobrovoľníckych centier:

<http://dobrovolnickecentra.sk/standardy-kvality>

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo vnútra, MŠVVaŠ SR:

3. Uznávanie kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva:

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Platforma dobrovoľníckych center a organizácií

Dosiahneme skvalitnenie dobrovoľníctva, získame prehľad o jeho prínose a dobrovoľníkoch. Na základe skúseností z neformálneho vzdelávania bude zabezpečená podpora osobnostného a profesionálneho rastu, motivácia k dobrovoľníctvu a ďalšiemu vzdelávaniu. Praktické zručnosti sú dnes dôležitou súčasťou aj na trhu pracovných príležitostí, no práve mladí ľudia majú v tejto oblasti problém, keďže

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

www.zipcem.sk

formálne vzdelávanie ich v tomto smere pripravuje skôr výnimočne. Preukázaním nadobudnutých kompetencií aj prostredníctvom dobrovoľníctva by sa zvýšila kvalita aj v tejto oblasti, rovnako ako zamestnateľnosť absolventov v profesiách s vyššími kompetenčnými požiadavkami.

Odporúčenie:

1. Vyzvať inštitúcie, vysoké školy, zamestnávateľov k akceptácii týchto zručností pri posudzovaní uchádzačov
2. Propagácia a využívanie existujúceho nástroja D – zručnosti

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií vypracovala online nástroj, D-zručosti, prostredníctvom ktorého si mladí ľudia môžu nechať uznať kompetencie získané prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti. Do procesu je zapojený koordinátor dobrovoľníkov a Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorá ako vzdelávacia inštitúcia môže vydať Certifikát D-zručností pre zamestnanie. Potvrdenie o vykonávaní dobrovoľníckej činnosti a zručností získaných z dobrovoľníctva vydáva organizácia, kde dobrovoľník pôsobil.

Viac info: <http://www.dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk/>

3. Zákon o dobrovoľníctve v súčasnosti nestanovuje vysielajúcej organizácii a prijímateľovi dobrovoľníckej činnosti povinnosť vystaviť dobrovoľníkovi potvrdenie o získaných kompetenciách v dobrovoľníctve. Takéto potvrdenie umožní dobrovoľníkom lepšie uplatnenie na pracovnom trhu. Na Slovensku už existujú možnosti, ako vystaviť takéto potvrdenie, ale bolo by vhodné, aby túto možnosť potvrdil aj zákon a tak zákon potvrdil hodnotu dobrovoľníctva a kompetencií z dobrovoľníctva s previazanosťou na pracovný trh.

Navrhovaná úprava: v paragrafoch 4, bod 9 a 5, bod 6 pridať aj povinnosť vysielajúcej organizácie a prijímateľa vystaviť potvrdenie o získaných kompetenciách, ak o to dobrovoľník požiadava.

V súlade s opatrením Stratégie:

- Podporiť uznávanie zručností získaných prostredníctvom dobrovoľníctva mladých ľudí zo strany systému formálneho a neformálneho vzdelávania a trhu práce.

4. Možnosť spolufinancovania grantov prostredníctvom vyčíslenia hodnoty dobrovoľníckej práce v organizácii

Toto opatrenie sa týka prevažne organizácií tretieho sektora, ktoré neustále bojujú s finančnými problémami. Dobrovoľnícku prácu je možné ohodnotiť a tento systém tiež vypracovala Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií, ktorá má k dispozícii metodiku, vytvorenú na základe slovenských a zahraničných odporúčaní a metódik:

Link: <http://dobrovolnickecentra.sk/clanok-0-230/1546-Metodika-vypoctu-ekonomickej-hodnoty-dobrovolnickej-prace.html>

1. zapracovať tento model spolufinancovania projektov do programov podpory práce s mládežou MŠVVaŠ SR

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

www.zipcem.sk

5. Výchova k dobrovoľníctvu:

- **výchova** k hodnotám, komunitnému „vedomiu“
- predpoklad k vytváraniu kvalitnejších medziľudských vzťahov
- **uvedomenie** si samého seba
- **jednoduchšia profilácia** mladých ľudí v profesijnej oblasti, na základe skúseností, zážitkov a kompetencií získaných dobrovoľníctvom
- **znižovanie výskytu negatívnych spoločenských javov**, závislostí, ako dôsledok predchádzajúcich aspektov
-

Opatrenia:

1. implementácia úloh z Akčného plánu Konceptie rozvoja občianskej spoločnosti, ktorého súčasťou je aj Konceptia výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu,

2. zaviesť výchovu a vzdelávanie detí a mládeže k dobrovoľníctvu na základných a stredných školách ako prierezovú tému založenú na učení sa službou v komunite,

3. *Základnou identifikovanou potrebou je tvorba akreditovaného programu v rámci kontinuálneho vzdelávania učiteľov. Jeho obsahom bude nová metodika výchovy k dobrovoľníctvu na školách. Tá učiteľom a vychovávateľom na materských, základných a stredných školách metodicky objasní tému dobrovoľníctva a umožní im v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami „vyskúšať si“ dobrovoľníctvo vo voľnom čase, po vyučovaní a pod supervídaním vyučujúceho. Nejde o povinné dobrovoľníctvo, ide metodiku, ako sa môže téma dobrovoľníctva dostať do školského vyučovania s tým, že deti a mládež sa budú venovať dobrovoľníckej činnosti v čase vyučovania s doplnením dobrovoľníckej činnosti vo voľnom čase. Táto metodika sa potom bude aplikovať na všetkých školách, pričom na každej škole budú vytypovaní/určení pedagogickí pracovníci, ktorí sa budú tejto téme venovať. Je potrebné, aby takáto iniciatíva vznikla v partnerstve s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Štátnym pedagogickým ústavom, Metodicko-pedagogickým centrom a expertmi z mimovládnych dobrovoľníckych organizácií venujúci sa téme dobrovoľníctva.*

4. aktívnejšie využívať príklady dobrej praxe zo zahraničia

Kľúčoví aktéri: MŠVVaŠ SR, Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti MV SR, organizácie tretieho sektora, orgány verejnej správy

5. Propagácia dobrovoľníctva:

Z hľadiska zvyšovania povedomia a informovanosti o dobrovoľníctve a jeho prínosoch a možnostiach stať sa dobrovoľníkom je nutná jeho propagácia na všetkých úrovniach. Vďaka napĺňaniu predchádzajúcich opatrení by z veľkej časti bola zabezpečená prirodzene. Zdôrazňujeme však konkrétne návrhy, ktoré je dôležité podporiť na národnej úrovni:

1. zmapovať dobrovoľnícke príležitosti (Platforma dobr. centier pripravuje meranie), a následne pripraviť konkrétne ponuky

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

2. využívať inovatívne formy pri propagácii dobrovoľníctva (you-tube-ri, dobrovoľníctvo v obchodných centrách a pod)
2. zapracovať dobrovoľníctvo ako tému do aktivít jednotlivých rezortov (napr. súťažná prehliadka fotografií AMFO – Národné osvetové centrum)
3. vyhlásiť Týždeň dobrovoľníctva aj v štátnej a verejnej správe a propagovať ho ako príklad dobrej praxe
4. propagovať dobrovoľníctvo v školách (prostredníctvom vzniknutých videí)
5. využiť verejnoprávne médiá a jeho cieľové skupiny
6. dobrovoľníctvo ako oficiálna téma študentských prác na rôznych úrovniach (ZŠ, SŠ, VŠ)

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR, mládežnícke organizácie, inštitúcie na regionálnej a miestnej úrovni

6. Oceňovanie dobrovoľníkov a organizácií

Oceňovanie dobrovoľníkov a organizácií v súčasnosti prebieha prevažne na regionálnej a lokálnej úrovni. Považujeme za dôležité, aby sa prenieslo oficiálne aj na národnú úroveň a jeho význam tak bol podčiarknutý aj zapojením autorít. Navrhujeme preto:

1. vypracovať systém oceňovania na národnej úrovni a osloviť Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a Kanceláriu prezidenta SR

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti, Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií

Užitočné informácie:

Stratégia pre mládež SR na roky 2014 – 2020

https://www.minedu.sk/data/files/3889_strategia_pre_mladez.pdf

Zákon o dobrovoľníctve č. 406/2011 Z.z.

http://dobrovolnickecentra.sk/subory/Na_stiahnutie/zakon_o_dobrovolnictve_2015.pdf

Program podpory dobrovoľníctva a dobrovoľníckych centier

http://www.dobrovolnickecentra.sk/subory/Advokacia/68.C.15.Program_dobrovolnictvo_schvaleny.pdf

Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na roky 2016 – 2018

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/rada_vlady_pre_mno/rokovania/2015/10_rokovanie/KROS_AP_2016-18_15-12-10_RV-MNO.pdf

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

www.zipcem.sk

Združenie Informačných a poradenských
centier mladých v SR
Tenisová 25
971 01 Prievidza

Tel: +421 918763233
E-mail: sekretariat@zipcem.sk
www.zipcem.sk
www.zajednolano.sk

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

www.zipcem.sk